

Besluiten over de revisieverzoeken m.b.t. homoseksualiteit en homoseksuele relaties

Inleiding

In dit document staan achtereenvolgens:

- 5 1. drie besluiten die betrekking hebben op alle revisieverzoeken
2. de persverklaring
3. de afzonderlijke besluiten per gemeente

10 **Besluiten die betrekking hebben op alle revisieverzoeken:**

11.16 Ten aanzien van **alle revisieverzoeken:**

De generale synode

15 *besluit*

1. de revisieverzoeken die betrekking hebben op het besluit van de generale synode van 2013 inzake homoseksualiteit en homoseksuele relaties af te wijzen; dit betreft revisieverzoeken van de kerkenraden van Almere, (Amersfoort, Apeldoorn-centrum, - oost en -zuid, Boskoop, Den Haag, Gorinchem, Gouda, Groningen, Hilversum, Leeuwarden, Purmerend, Utrecht-centrum, Veenendaal-Bethel, Zoetermeer en Zwolle;
- 20 2. met voorrang de betreffende kerkenraden hiervan bericht te doen toekomen, ingeleid door een pastorale brief, en daarbij het rapport van de commissie die de revisieverzoeken in eerste aanleg had te beoordelen, toe te voegen, inclusief de revisieverzoeken maar uitgezonderd de verdere bijlagen;
- 25 3. een persverklaring te doen uitgaan waarin dit besluit verder wordt toegelicht. Deze persverklaring wordt de pers onder embargo ter hand gesteld, omdat de synode het juist acht dat eerst de betreffende kerkenraden kennis kunnen nemen van het besluit. Op woensdag 15 februari wordt de persverklaring ook op de website van de kerken geplaatst, daarna kan verdere openbaarmaking plaatsvinden;
- 30 4. ook van de afgevaardigden te vragen het besluit comité te houden, totdat morgen publicatie heeft plaatsgevonden via de website van de kerken;

35

11.17 Ten aanzien van de **taakgroep** heeft de synode besloten:

een synodale taakgroep in te stellen, die als opdracht krijgt

- 40 1. een brochure gereed te maken voor publicatie, waarin een samenvatting wordt gegeven van de hoofdpunten van de revisieverzoeken en van de reactie van het commissierapport daarop; deze brochure, geschreven in toegankelijke taal, te presenteren als een aanvulling op het gepubliceerde studierapport uit 2013 en te doen verspreiden in de kerken;
- 45 2. het gesprek te voeren met kerkenraden die een revisieverzoek indienden en mogelijk andere, met als doel het commissierapport nader toe te lichten, te luisteren naar moeite, zorg en gewetensnood, ten einde te komen tot een gedeelde overtuiging in het dragen en uitdragen van de kerkelijke uitspraak van 2013;

11.01/2

3. het classicaal gesprek over homoseksualiteit te entameren door een gespreksnotitie op te stellen bij de rapporten van 2013 en 2016, en de classes desgewenst bij te staan bij dat gesprek;
- 5 4. in samenwerking met deputaten eenheid het gesprek met verwante kerken te zoeken, met als doel een inhoudelijke reactie te ontvangen op rapporten en uitspraak van 2013 en meer gezamenlijkheid te vinden in de bezinning op homoseksualiteit;
5. van de gesprekken verslag te doen op de generale synode van 2019;
- 10 6. de genoemde brochure in het Engels te (laten) vertalen en als addendum bij het studierapport 2013 aan de zusterkerken in het buitenland ter beschikking te stellen.

Deze taakgroep zou moeten bestaan uit leden van de voormalige studiecommissie homoseksualiteit, leden van de huidige commissie 7, leden van het moderamen van de synode en enkele andere synodeleden. Om het werk beheersbaar te houden, kan deze
15 taakgroep een verdeling van de gesprekken maken, bijvoorbeeld per PS, om die in teams te voeren.

20 11.18 Ten aanzien van het omgaan met elkaar binnen de **classis** besluit de synode:

er middels een brief bij de classes sterk op aan te dringen in vertrouwen, wijsheid en geduld met elkaar om te gaan, waar het erop aankomt de kerkelijke uitspraak in het plaatselijk pastorale beleid te verwerken en na te leven, met name wat betreft het kerkelijke
25 vermaan.

Persverklaring 14 februari 2017

Vandaag heeft de generale synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken besluiten genomen ten aanzien van de vijftien revisieverzoeken die zijn ingebracht tegen de kerkelijke uitspraak inzake homoseksualiteit en homoseksuele relaties, gedaan op de generale synode van 2013. De generale synode van 2016/2017 heeft besloten niet over te gaan tot revisie van de kerkelijke uitspraak. Wij laten hieronder de uitspraak van 2013 eerst nogmaals volgen:

10	1. de generale synode erkent dat in de Christelijke Gereformeerde Kerken in het verleden in het algemeen te weinig specifieke aandacht is geweest voor een pastoraal spreken en handelen inzake homoseksualiteit en homoseksuele relaties;
15	2. gemeenteleden met een homoseksuele gerichtheid hebben binnen de gemeente van Christus dezelfde positie als andere leden van de gemeente. Hun gerichtheid doet daaraan niets af. Zij zijn volwaardig en gelijkwaardig lid van de gemeente, delen in de onderlinge zorg en worden met hun eigen gaven ingeschakeld tot opbouw van het geheel;
20	3. seksuele omgang tussen mensen van gelijk geslacht en relaties waarin die omgang gestalte krijgt, zijn niet in overeenstemming met het Woord van God en moeten derhalve zonde worden genoemd. Hierbij heeft de kerk in haar pastorale verantwoordelijkheid de weg van kerkelijke vermaning te gaan in overeenstemming met Schrift, belijdenis en kerkorde;
	4. de hantering van dit Bijbelse spreken ten aanzien van homoseksualiteit en homoseksuele relaties in prediking, catechese en pastoraat dient in de gezindheid van Christus te geschieden.

Wij hechten eraan de uitspraak zelf opnieuw voor het voetlicht te brengen. Hierin klinkt namelijk de beweging door met onze homoseksuele zusters en broeders. De synode heeft, net als de kerkenraden die om revisie verzochten, niet anders voor ogen willen hebben dan de eer van de Heere, de heiligheid van Zijn kerk en het geestelijk welzijn van de betreffende zusters en broeders. Intussen is het onvermijdelijk dat de behandeling van revisieverzoeken een zakelijker rapportage opleverde: kerkenraden zijn immers op basis van argumenten met de synode in discussie gegaan. De uitkomst van de behandeling is te vinden in een uitgebreid commissierapport, dat morgen beschikbaar komt via de website van de Christelijke Gereformeerde Kerken (www.cgk.nl).

Wat in de revisieverzoeken is aangevoerd en de reactie van de synode daarop, komt in hoofdzaak hierop neer:

1. De uitleg van de relevante Bijbelteksten, met name uit Leviticus 18 en 20 en Romeinen 1. Biedt het visiedocument van deze teksten een juiste uitleg en kan met zekerheid worden gezegd dat het de éنية juiste uitleg is? (exegetisch bezwaar)

De alternatieve exegesen van de genoemde Schriftgedeelten, zoals ze in de revisieverzoeken worden gegeven, hebben de synode niet kunnen overtuigen. In het licht van ons 'ten dele kennen' kan van geen enkele exegese met volstreekte zekerheid worden gezegd, dat het de éنية juiste is. De synode acht de in het visiedocument van 2013 gegeven uitleg het meest recht doen aan deze Schriftwoorden, in de context van het geheel van het positieve Bijbelse spreken over huwelijk en seksualiteit. Wel had deze uitleg op onderdelen breder uitgewerkt kunnen worden.

2. Is bij de toepassing van de Bijbelse gegevens op de situatie van vandaag de culturele afstand voldoende in rekening gebracht? Spreekt de Bijbel wel tegen de achtergrond

van een bekendheid met homoseksuele relaties in liefde en trouw en wat betekent het als dat niet het geval is? (hermeneutisch bezwaar)

5 Op dit punt heeft de synode geoordeeld, dat het visierapport 2013 zeker oog heeft voor de culturele afstand tussen Paulus' tijd en de onze, al kunnen enkele formuleringen de indruk wekken dat deze afstand onvoldoende is meegewogen. Ook oordeelde de synode dat het visierapport genoegzaam duidelijk maakt, hoe de Bijbelse woorden ook vandaag nog gezagvol spreken.

10 3. Kunnen homorelaties in de gemeente van Christus in hun eigenheid een uitzonderingspositie hebben in het licht van de tegemoetkomendheid van God aan zondige mensen in een gebroken wereld? (toespitsing 1 en 2)

15 Alle revisieverzoeken binden homorelaties aan de norm 'liefde en trouw'. Afgezien van het feit dat de revisieverzoeken 'liefde en trouw' niet duidelijk definiëren, kunnen deze relaties volgens de synode binnen de gemeente geen uitzonderingspositie hebben. Een beroep hierbij op de liefde van Christus gaat voorbij aan het feit, dat deze liefde het gebod respecteert dat de seksualiteit een plaats geeft binnen de veilige verbondskaders van het huwelijk. De tegemoetkomendheid van God, in de zin van Zijn geduld, is in de Bijbel geen
20 blijvend gedogen van een zondige situatie. Gods geduld is de bewogenheid waarmee Hij Zijn kinderen wil bewegen in de richting van de hartelijke onderwerping aan Zijn geboden. De liefde van Christus zal de gemeente, levend in een gebroken wereld, motiveren om
25 homoseksuele zusters en broeders bij te staan in het dragen van hun kruis achter de Heere Jezus aan, in het bijzonder wanneer zij de 'gave van de onthouding' niet ontvangen hebben. De liefde zal binnen de gemeente het besef doen leven, dat de strijd om heiligheid voor alle gelovigen zwaar is én goed.

30 4. Treedt de synode niet in de pastorale verantwoordelijkheid van de plaatselijke kerkenraad, met name met de verwijzing in de kerkelijke uitspraak naar de tucht? (pastoraal bezwaar)

35 Het vraagstuk van de homoseksualiteit en homoseksuele relaties is vanuit de kerken zelf op de tafel van de synode gelegd. Zij hebben daarmee erkend, dat het ontwikkelen van een visie op dit vraagstuk het vermogen van de plaatselijke gemeente overstijgt. In het pastoraat waren vragen opgekomen. Zou de synode geen lijnen hebben getrokken naar de pastorale verantwoordelijkheid, dan zou haar terecht verweten kunnen zijn de zaak te afstandelijk te hebben besproken. De synode heeft geoordeeld dat in het licht van de opdracht uit 2007 de kerkelijke uitspraak van 2013 terecht spreekt over het kerkelijke
40 vermaan. De synode van 2016 heeft het principe bevestigd, dat de uitoefening van de tucht in concrete pastorale situaties volledig berust bij de plaatselijke kerkenraad. Visierapport en pastorale handreiking van 2013 bieden hier een ruimte, die door sommige kerkenraden die op dit punt om revisie verzochten, mogelijk nog onvoldoende wordt gezien.

45 5. Deed de synode met haar kerkelijke uitspraak een leeruitspraak? (confessioneel, kerkelijk en kerkordelijk bezwaar).

Onder een leeruitspraak wil de synode verstaan een dogma, een nadere definiëring van de waarheid, een uitbreiding van de belijdenis, waarmee kerk, geloof en persoonlijk heil staan of vallen. Bij het doen van een leeruitspraak heeft de kerk de vooropgezette bedoeling een

uitspraak met een dergelijk gewicht de kerk in te dragen. In dit geval gaat het om een uitspraak over een casus in de kerkelijke en ambtelijke praktijk. Qua gezag en binding heeft deze niet meer en niet minder gewicht dan andere synodebesluiten.

5

Het door de synode aanvaarde commissierapport gaat op tal van andere zaken in. Te denken valt bijvoorbeeld aan een mogelijk biologische bepaaldheid van homoseksualiteit en de gevolgen, die die voor het pastorale handelen zou hebben. Consultatie bij enkele ter zake deskundigen heeft geleerd, dat het wetenschappelijke bewijs voor een dergelijke bepaaldheid vooralsnog wankel is. En dat een eventueel sterkere biologische bepaaldheid dan tot nu toe aangenomen een beroep op de (in de wedergeboorte vernieuwde) wil niet onmogelijk maakt.

Op basis van dit alles heeft de synode besloten de revisieverzoeken af te wijzen en niet tot herziening van de kerkelijke uitspraak over te gaan. De synode besloot een taakgroep in te stellen, die de inhoud van de revisieverzoeken en van het commissierapport gaat publiceren in een toegankelijke brochure. Ook heeft deze taakgroep de opdracht met de kerkenraden die om revisie verzochten in gesprek te gaan, om het besluit uit te leggen en om te zoeken naar gezamenlijkheid in het dragen ervan. De taakgroep zal ook het gesprek over homoseksualiteit op classicaal niveau kunnen stimuleren en begeleiden. In een apart besluit is er bij classes sterk op aangedrongen ‘in vertrouwen, wijsheid en geduld met elkaar om te gaan, waar het erop aankomt de kerkelijke uitspraak in het plaatselijk pastorale beleid te verwerken en na te leven, met name wat betreft het kerkelijke vermaan’. De taakgroep zal, in samenwerking met deputaten eenheid, ook mogelijkheden onderzoeken tot meer gezamenlijke bezinning op homoseksualiteit met andere kerken van gereformeerd belijden.

30

Afzonderlijke besluiten

- 11.01 revisieverzoek van de gemeente van Gorinchem
- 11.02 revisieverzoek van de CGK/NGK gemeente van Almere
- 5 11.03 revisieverzoek van de CGK/NGK gemeente van Zoetermeer
- 11.04 revisieverzoek van de gemeente van Gouda
- 11.05 revisieverzoek van de gemeente van Boskoop
- 11.06 revisieverzoek van de gemeente van Purmerend
- 11.07 revisieverzoek van de CGKV gemeente van Hilversum
- 10 11.08 revisieverzoek van de gemeente van Veenendaal-Bethel
- 11.09 revisieverzoek van de drie gemeenten van Apeldoorn
- 11.10 revisieverzoek van de gemeente van Zwolle
- 11.11 revisieverzoek van de gemeente van Amersfoort
- 11.12 revisieverzoek van de gemeente van Groningen
- 15 11.13 revisieverzoek van de gemeente van Den Haag
- 11.14 revisieverzoek van de gemeente van Utrecht-C
- 11.15 revisieverzoek van de gemeente van Leeuwarden

20

(In de besluiten wordt verwezen naar het commissierapport, dat via de website van www.cgk.nl te downloaden is).

25

De generale synode heeft de volgende besluiten genomen: (zie onder)

11.1 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Gorinchem**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
volgende redenen:
- 10 a. bepaalde neurobiologische aspecten zijn onvoldoende meegewogen;
b. in de pastorale handreiking wordt niet de juiste weg gewezen omdat
voornoemde neurobiologische aspecten niet voldoende in rekening
worden gebracht;
2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
3. de bespreking ter synode;

15 *constateert*

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

1. dat de bespreking in hoofdstuk 6 van het commissierapport laat zien dat de
neurobiologische aspecten voldoende zijn meegewogen;
- 20 2. dat de pastorale handreiking geen aanpassing behoeft op grond van
neurobiologische argumenten;

is van oordeel

 dat de raad van Gorinchem geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie
van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en
homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

25

besluit

1. het revisieverzoek van de raad van Gorinchem af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Gorinchem.

30

11.2 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Almere**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
 homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
 handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
 volgende redenen:
- 10 a. de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende (exegetische en
 hermeneutische bezwaren);
- b. de generale synode heeft ten onrechte een landelijk besluit genomen over
 een zaak die hoort bij de plaatselijke gemeente;
- c. de generale synode heeft ten onrechte een leeruitspraak gedaan over
 homoseksualiteit en homoseksuele relaties;
- 15 2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
3. de bespreking ter synode;

constateert

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

- 20 1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
 zien dat de exegetische onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
 voldoende is en dat de hermeneutische onderbouwing weliswaar sterker zou
 kunnen maar toch voldoende is om de conclusies te dragen;
- 25 2. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de generale
 synode niet is getreden in de verantwoordelijkheid van de plaatselijke
 gemeente;
3. dat hoofdstuk 9 van het commissierapport duidelijk maakt dat de generale
 synode geen leeruitspraak heeft gedaan over homoseksualiteit en homoseksuele
 relaties;

30 *is van oordeel*

dat de raad van Almere geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie van
het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en homoseksuele
relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

besluit

- 35 1. het revisieverzoek van de raad van Almere af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Almere.

11.3 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Zoetermeer**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
volgende redenen:
- 10 a. er wordt onvoldoende rekening gehouden met de situatie van gebrokenheid
waarin wij leven (reeds en nog niet);
- b. het pastorale gesprek met homoseksuele gemeenteleden wordt ernstig
gehinderd door de manier waarop het synodebesluit spreekt over kerkelijke
vermaning en tucht;
2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
- 15 3. de bespreking ter synode;

constateert

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

- 20 1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
zien dat het synodebesluit veel pastorale ruimte biedt voor situaties waarin de
gebrokenheid waarin wij leven naar voren komt;
2. dat hoofdstuk 7 van het commissierapport laat zien dat de generale synode
aandringt op een wijze van pastoraat waarin de eer van de Heere, de heiligheid
van de gemeente en het behoud van de zondaar voorop staan en dat dit alles
- 25 met wijsheid en in de gezindheid van Christus dient te geschieden;

is van oordeel

dat de raad van Zoetermeer geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie
van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en
homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

30 *besluit*

1. het revisieverzoek van de raad van Zoetermeer af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Zoetermeer.

35

11.4 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Gouda**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
 homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
 handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
 volgende redenen:
- 10 a. de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende (exegetische en
 hermeneutische bezwaren);
- b. het is niet juist om homoseksuele gemeenteleden die in een relatie van
 liefde en trouw leven kerkelijk te vermanen en eventueel onder de tucht te
 stellen;
2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
- 15 3. de bespreking ter synode;

constateert

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

- 20 1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
 zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
 voldoende is en dat de hermeneutische onderbouwing weliswaar sterker zou
 kunnen maar toch voldoende is om de conclusies te dragen;
- 25 2. dat hoofdstuk 7 van het commissierapport laat zien dat de generale synode
 aandringt op een wijze van pastoraat en kerkelijke vermaning waarin de eer
 van de Heere, de heiligheid van de gemeente en het behoud van de zondaar
 voorop staan en dat dit alles met wijsheid en in de gezindheid van Christus
 dient te geschieden;

is van oordeel

- 30 dat de raad van Gouda geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie van
 het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en homoseksuele
 relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

besluit

- 35 1. het revisieverzoek van de raad van Gouda af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Gouda.

11.5 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Boskoop**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
volgende redenen:
- 10 a. de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende (exegetische en
hermeneutische bezwaren);
- b. het is niet juist om homoseksuele gemeenteleden die in een relatie van
liefde en trouw leven kerkelijk te vermanen en eventueel onder de tucht te
stellen;
2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
- 15 3. de bespreking ter synode;

constateert

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

- 20 1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
voldoende is;
2. dat hoofdstuk 7 van het commissierapport laat zien dat de generale synode
aandringt op een wijze van pastoraat en kerkelijke vermaning waarin de eer
van de Heere, de heiligheid van de gemeente en het behoud van de zondaar
25 voorop staan en dat dit alles met wijsheid en in de gezindheid van Christus
dient te geschieden;

is van oordeel

dat de raad van Boskoop geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie
van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en
30 homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

besluit

1. het revisieverzoek van de raad van Boskoop af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Boskoop.

35

11.01/12

11.6 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Purmerend**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
volgende redenen:
 - 10 a. de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende (exegetische en
hermeneutische bezwaren);
 - b. het is niet juist om homoseksuele gemeenteleden die in een relatie van
liefde en trouw leven kerkelijk te vermanen en eventueel onder de tucht te
stellen;
 - 15 c. de generale synode heeft ten onrechte een landelijk besluit genomen over
een zaak die hoort bij de plaatselijke gemeente;
 - d. de generale synode heeft ten onrechte een leeruitspraak gedaan over
homoseksualiteit en homoseksuele relaties;
 - e. er wordt onvoldoende recht gedaan aan een aantal neurobiologische en
psychologische aspecten;
 - 20 2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
 3. de bespreking ter synode;

constateert

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

- 25 1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
voldoende is en dat de hermeneutische onderbouwing weliswaar sterker zou
kunnen maar toch voldoende is om de conclusies te dragen;
- 30 2. dat hoofdstuk 7 van het commissierapport laat zien dat de generale synode
aandringt op een wijze van pastoraat en kerkelijke vermaning waarin de eer
van de Heere, de heiligheid van de gemeente en het behoud van de zondaar
voorop staan en dat dit alles met wijsheid en in de gezindheid van Christus
dient te geschieden;
- 35 3. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de generale
synode niet is getreden in de verantwoordelijkheid van de plaatselijke
gemeente;
- 40 4. dat hoofdstuk 9 van het commissierapport duidelijk maakt dat de generale
synode geen leeruitspraak heeft gedaan over homoseksualiteit en homoseksuele
relaties;
5. dat de bespreking in hoofdstuk 6 van het commissierapport laat zien dat de
neurobiologische en psychologische aspecten voldoende zijn meegewogen;

is van oordeel

- dat de raad van Purmerend geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie
van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en
45 homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

besluit

1. het revisieverzoek van de raad van Purmerend af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Purmerend.

11.7 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Hilversum**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
volgende redenen:
- 10 a. de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende (exegetische en
hermeneutische bezwaren);
- b. de generale synode heeft ten onrechte een landelijk besluit genomen over
een zaak die hoort bij de plaatselijke gemeente;
- c. de generale synode heeft ten onrechte een leeruitspraak gedaan over
homoseksualiteit en homoseksuele relaties;
- 15 2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
3. de bespreking ter synode;

constateert

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

- 20 1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
voldoende is;
2. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de generale
synode niet is getreden in de verantwoordelijkheid van de plaatselijke
- 25 gemeente;
3. dat hoofdstuk 9 van het commissierapport duidelijk maakt dat de generale
synode geen leeruitspraak heeft gedaan over homoseksualiteit en homoseksuele
relaties;

is van oordeel

- 30 dat de raad van Hilversum geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie
van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en
homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

besluit

- 35 1. het revisieverzoek van de raad van Hilversum af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Hilversum.

11.01/14

11.8 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Veenendaal-Bethel**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
 homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
 handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
 volgende redenen:
- 10 a. de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende (exegetische en
 hermeneutische bezwaren);
- b. het is niet juist om homoseksuele gemeenteleden die in een relatie van
 liefde en trouw leven kerkelijk te vermanen en eventueel onder de tucht te
 stellen;
- 15 c. de generale synode heeft ten onrechte een landelijk besluit genomen over
 een zaak die hoort bij de plaatselijke gemeente;
- d. de generale synode heeft ten onrechte een leeruitspraak gedaan over
 homoseksualiteit en homoseksuele relaties;
2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
3. de bespreking ter synode;

20 *constateert*

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
25 zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
 voldoende is en dat de hermeneutische onderbouwing weliswaar sterker zou
 kunnen maar toch voldoende is om de conclusies te dragen;
2. dat hoofdstuk 7 van het commissierapport laat zien dat de generale synode
 aandringt op een wijze van pastoraat en kerkelijke vermaning waarin de eer
30 van de Heere, de heiligheid van de gemeente en het behoud van de zondaar
 voorop staan en dat dit alles met wijsheid en in de gezindheid van Christus
 dient te geschieden;
3. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de generale
 synode niet is getreden in de verantwoordelijkheid van de plaatselijke
 gemeente;
- 35 4. dat hoofdstuk 9 van het commissierapport duidelijk maakt dat de generale
 synode geen leeruitspraak heeft gedaan over homoseksualiteit en homoseksuele
 relaties;

is van oordeel

40 dat de raad van Veenendaal-Bethel geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot
 revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en
 homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

besluit

1. het revisieverzoek van de raad van Veenendaal-Bethel af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Veenendaal-Bethel.

45

11.9 Ten aanzien van het revisieverzoek van de drie kerkenraden van **Apeldoorn Centrum, Oost en Zuid**:

De generale synode

- 5 *heeft kennis genomen van*
1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de volgende redenen:
 - 10 a. de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende (exegetische en hermeneutische bezwaren);
 - b. het is niet juist om homoseksuele gemeenteleden die in een relatie van liefde en trouw leven kerkelijk te vermanen en eventueel onder de tucht te stellen;
 - 15 c. de generale synode heeft in strijd met de belijdenis haar gezag gebruikt om een landelijk besluit te nemen om dat vervolgens plaatselijke gemeenten dwingend op te leggen;
 - d. de generale synode heeft een besluit genomen dat kerkordelijk niet juist is (kerkordelijke twijfels);
 - 20 2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
 3. de bespreking ter synode;
- constateert*
dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;
- overweegt*
- 25 1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en voldoende is;
 2. dat de hoofdstukken 4 en 7 van het commissierapport laten zien dat de generale synode terecht geen ruimte ziet voor seksuele relaties buiten het huwelijk en dat de synode aandringt op een wijze van pastoraat en kerkelijke vermaning waarin de eer van de Heere, de heiligheid van de gemeente en het behoud van de zondaar voorop staan en dat dit alles met wijsheid en in de gezindheid van Christus dient te geschieden;
 - 30 3. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de generale synode geen misbruik heeft gemaakt van haar gezag en niet is getreden in de verantwoordelijkheid van de plaatselijke gemeente;
 - 35 4. dat de hoofdstukken 7 t/m 9 van het commissierapport duidelijk maken dat de generale synode geen kerkordelijke grenzen heeft overschreden bij de uitspraak over homoseksualiteit en homoseksuele relaties;
 - 40 *is van oordeel*
dat de raden van Apeldoorn Centrum, Oost en Zuid geen argumenten aandragen die moeten leiden tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;
 - 45 *besluit*
 1. het revisieverzoek van de raden Apeldoorn Centrum, Oost en Zuid af te wijzen;
 2. van dit besluit mededeling te doen aan de raden van Apeldoorn Centrum, Oost en Zuid.

11.01/16

11.10 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Zwolle**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
volgende redenen:
 - 10 a. de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende (exegetische en
hermeneutische bezwaren);
 - b. het is niet juist om homoseksuele gemeenteleden die in een relatie van
liefde en trouw leven kerkelijk te vermanen en eventueel onder de tucht te
stellen;
 - 15 c. de generale synode heeft ten onrechte een landelijk besluit genomen over
een zaak waar in plaatselijke gemeenten verschillend over wordt gedacht;
 - d. de generale synode heeft in strijd met de belijdenis haar gezag gebruikt om
een landelijk besluit te nemen om dat vervolgens plaatselijke gemeenten
dwingend op te leggen;
 - 20 e. er is onvoldoende recht gedaan aan belangrijke aspecten van het
verschijnsel 'homoseksualiteit';
 - f. de generale synode heeft uitspraak gedaan over homoseksualiteit en
homoseksuele relaties waardoor de eenheid in het kerkverband onder grote
druk is komen te staan;
- 25 2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
3. de bespreking ter synode;

constateert

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

- 30 1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
voldoende is en dat de hermeneutische onderbouwing weliswaar sterker zou
kunnen maar toch voldoende is om de conclusies te dragen;
- 35 2. dat de hoofdstukken 4 en 7 van het commissierapport laten zien dat de generale
synode terecht geen ruimte ziet voor seksuele relaties buiten het huwelijk en
dat de synode aandringt op een wijze van pastoraat en kerkelijke vermaning
waarin de eer van de Heere, de heiligheid van de gemeente en het behoud van
de zondaar voorop staan en dat dit alles met wijsheid en in de gezindheid van
Christus dient te geschieden;
- 40 3. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de generale
synode niet is getreden in de verantwoordelijkheid van de plaatselijke
gemeente;
4. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de generale
synode geen misbruik heeft gemaakt van haar gezag;
- 45 5. dat de hoofdstukken 2 t/m 6 van het commissierapport laten zien dat de
generale synode voldoende is ingegaan op de aspecten van homoseksualiteit
die in het verzoek van Zwolle worden genoemd;
6. dat de hoofdstukken 8 en 9 van het commissierapport duidelijk maken dat de
generale synode geen confessionele of kerkordelijke grenzen heeft
overschreden bij de uitspraak over homoseksualiteit en homoseksuele relaties;

is van oordeel

dat de raad van Zwolle geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

5 *besluit*

1. het revisieverzoek van de raad van Zwolle af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Zwolle.

11.01/18

11.11 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Amersfoort**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
 homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
 handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
 volgende redenen:
- 10 a. de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende (exegetische en
 hermeneutische bezwaren);
- b. het is niet juist om homoseksuele gemeenteleden die in een relatie van
 liefde en trouw leven kerkelijk te vermanen en eventueel onder de tucht te
 stellen;
- 15 c. de generale synode heeft in strijd met de belijdenis haar gezag gebruikt om
 een landelijk besluit te nemen om dat vervolgens plaatselijke gemeenten
 dwingend op te leggen;
- d. de generale synode heeft een besluit genomen dat kerkordelijk niet juist is
 (kerkordelijke bezwaren);
- 20 2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
3. de bespreking ter synode;

constateert

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

- 25 1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
 zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
 voldoende is;
- 30 2. dat de hoofdstukken 4 en 7 van het commissierapport laten zien dat de generale
 synode terecht geen ruimte ziet voor seksuele relaties buiten het huwelijk en
 dat de synode aandringt op een wijze van pastoraat en kerkelijke vermaning
 waarin de eer van de Heere, de heiligheid van de gemeente en het behoud van
 de zondaar voorop staan en dat dit alles met wijsheid en in de gezindheid van
 Christus dient te geschieden;
- 35 3. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de generale
 synode geen misbruik heeft gemaakt van haar gezag en niet is getreden in de
 verantwoordelijkheid van de plaatselijke gemeente;
4. dat de hoofdstukken 7 t/m 9 van het commissierapport duidelijk maken dat de
 generale synode geen kerkordelijke grenzen heeft overschreden bij de uitspraak
 over homoseksualiteit en homoseksuele relaties;

is van oordeel

- 40 dat de raad van Amersfoort geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie
 van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en
 homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

besluit

- 45 1. het revisieverzoek van de raad van Amersfoort af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Amersfoort.

11.12 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Groningen**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
volgende redenen:
- 10 a. over de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende zekerheid;
b. de manier waarop het synodebesluit spreekt over kerkelijke vermaning en
tucht geeft te weinig ruimte voor het pastoraat van de plaatselijke gemeente;
2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
3. de bespreking ter synode;

constateert

- 15 dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
voldoende is;
- 20 2. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de synode
aandringt op een wijze van pastoraat en kerkelijke vermaning door de
plaatselijke gemeente waarin de eer van de Heere, de heiligheid van de
gemeente en het behoud van de zondaar voorop staan en dat dit alles met
wijsheid en in de gezindheid van Christus dient te geschieden en dat zo in de
25 plaatselijke gemeente recht wordt gedaan aan wat het kerkverband gezamenlijk
ter synode heeft besloten;

is van oordeel

- dat de raad van Groningen geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie
van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en
30 homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

besluit

1. het revisieverzoek van de raad van Groningen af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Groningen.

11.01/20

11.13 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Den Haag**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
 homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
 handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
 volgende redenen:
- 10 a. over de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende zekerheid
 (exegetische en hermeneutische bezwaren);
- b. de manier waarop het synodebesluit spreekt over kerkelijke vermaning en
 tucht geeft te weinig ruimte voor het pastoraat van de plaatselijke gemeente;
2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
3. de bespreking ter synode;

15 *constateert*

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

- 20 1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
 zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
 voldoende is en dat de hermeneutische onderbouwing weliswaar sterker zou
 kunnen maar toch voldoende is om de conclusies te dragen;
- 25 2. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de synode
 aandringt op een wijze van pastoraat en kerkelijke vermaning door de
 plaatselijke gemeente waarin de eer van de Heere, de heiligheid van de
 gemeente en het behoud van de zondaar voorop staan en dat dit alles met
 wijsheid en in de gezindheid van Christus dient te geschieden en dat zo in de
 plaatselijke gemeente recht wordt gedaan aan wat het kerkverband gezamenlijk
 ter synode heeft besloten;

is van oordeel

- 30 dat de raad van Den Haag geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie
 van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en
 homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

besluit

- 35 1. het revisieverzoek van de raad van Den Haag af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Den Haag.

11.14 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Utrecht-Centrum**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
volgende redenen:
- 10 a. de generale synode heeft ten onrechte een leeruitspraak gedaan over
homoseksualiteit en homoseksuele relaties;
- b. de generale synode heeft een besluit genomen dat kerkordelijk niet juist is
(kerkordelijke bezwaren);
- c. de manier waarop het synodebesluit spreekt over kerkelijke vermaning en
tucht geeft te weinig ruimte voor het pastoraat van de plaatselijke gemeente;
- 15 d. over de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende zekerheid
(exegetische en hermeneutische bezwaren);
2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
3. de bespreking ter synode;

constateert

- 20 dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

1. dat hoofdstuk 9 van het commissierapport duidelijk maakt dat de generale
synode geen leeruitspraak heeft gedaan over homoseksualiteit en homoseksuele
relaties;
- 25 2. dat de hoofdstukken 7 t/m 9 van het commissierapport duidelijk maken dat de
generale synode geen kerkordelijke grenzen heeft overschreden bij de uitspraak
over homoseksualiteit en homoseksuele relaties;
3. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de synode
aandringt op een wijze van pastoraat en kerkelijke vermaning door de
30 plaatselijke gemeente waarin de eer van de Heere, de heiligheid van de
gemeente en het behoud van de zondaar voorop staan en dat dit alles met
wijsheid en in de gezindheid van Christus dient te geschieden en dat zo in de
plaatselijke gemeente recht wordt gedaan aan wat het kerkverband gezamenlijk
ter synode heeft besloten;
- 35 4. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
voldoende is en dat de hermeneutische onderbouwing weliswaar sterker zou
kunnen maar toch voldoende is om de conclusies te dragen;

is van oordeel

- 40 dat de raad van Utrecht-Centrum geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot
revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en
homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

besluit

- 45 1. het revisieverzoek van de raad van Utrecht-Centrum af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Utrecht-Centrum.

11.01/22

11.15 Ten aanzien van het revisieverzoek van de kerkenraad van **Leeuwarden**:

De generale synode

heeft kennis genomen van

- 5 1. het verzoek tot revisie van het besluit van de generale synode van 2013 over
 homoseksualiteit en homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale
 handreiking waarin de raad verzoekt dit besluit te herzien om hoofdzakelijk de
 volgende redenen:
- 10 a. over de Bijbelse onderbouwing van het besluit is onvoldoende zekerheid
 (exegetische en hermeneutische bezwaren);
- b. de manier waarop het synodebesluit spreekt over kerkelijke vermaning en
 tucht geeft te weinig ruimte voor het pastoraat van de plaatselijke gemeente;
- c. de generale synode heeft een besluit genomen dat kerkordelijk niet juist is
 (kerkordelijke bezwaren);
- 15 2. het rapport van de door haar ingestelde commissie;
3. de bespreking ter synode;

constateert

dat het verzoek tot revisie wettig ter tafel is;

overweegt

- 20 1. dat de bespreking in de hoofdstukken 2 t/m 5 van het commissierapport laat
 zien dat de Bijbelse onderbouwing van het synodebesluit deugdelijk en
 voldoende is en dat de hermeneutische onderbouwing weliswaar sterker zou
 kunnen maar toch voldoende is om de conclusies te dragen;
- 25 2. dat de hoofdstukken 7 en 8 van het commissierapport laten zien dat de synode
 aandringt op een wijze van pastoraat en kerkelijke vermaning door de
 plaatselijke gemeente waarin de eer van de Heere, de heiligheid van de
 gemeente en het behoud van de zondaar voorop staan en dat dit alles met
 wijsheid en in de gezindheid van Christus dient te geschieden en dat zo in de
 plaatselijke gemeente recht wordt gedaan aan wat het kerkverband gezamenlijk
- 30 3. dat de hoofdstukken 7 t/m 9 van het commissierapport duidelijk maken dat de
 generale synode geen kerkordelijke grenzen heeft overschreden bij de uitspraak
 over homoseksualiteit en homoseksuele relaties;

is van oordeel

- 35 dat de raad van Leeuwarden geen argumenten aandraagt die moeten leiden tot revisie
 van het besluit van de generale synode van 2013 over homoseksualiteit en
 homoseksuele relaties met de daaraan verbonden pastorale handreiking;

besluit

- 40 1. het revisieverzoek van de raad van Leeuwarden af te wijzen;
2. van dit besluit mededeling te doen aan de raad van Leeuwarden.